

Základní škola Sever, Lužická 1208, Hradec Králové

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Identifikační údaje o škole
2. Charakteristika ŠD
 - 2.1 Co nabízí naše ŠD
 - 2.2 Materiální podmínky
 - 2.3 Personální podmínky
 - 2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
3. Cíle vzdělání
 - 3.1 Klíčové kompetence
4. Obsah vzdělávání
 - 4.1 Vzdělávací a výchovné oblasti
5. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí ve ŠD
7. Popis ekonomických podmínek
8. Hodnocení a evaluace
9. Plánované záměry

1. Identifikační údaje o škole

Zřizovatel:	Statutární město Hradec Králové Československé armády 408 Hradec Králové 502 00 tel.: 495 707 111 fax: 495 707 100 e-mail: posta@mmhk.cz
Adresa:	ZŠ Sever Lužická 1208 Hradec Králové 500 03 tel.: 495 407 045 731 224 579 IČO: 62060422
Ředitel:	Mgr. Milan Kučera milan.kucera@zssever.cz www.zssever.cz
Charakteristika zařízení:	ŠD je součástí základní školy, herny ŠD jsou umístěny v budově společně se školní jídelnou. Kapacita ŠD je 150 dětí. Provoz ŠD probíhá v době od 6. ¹⁵ - 7. ⁴⁵ /ranní družina/ a dále po vyučování až do 16. ³⁰ hod. ŠD otvírá 4-5 oddělení pro děti 1. - 3. ročníku. Každé oddělení má svoji vlastní hernu a využívá všech prostor školy, včetně školního hřiště, zahrady i tělocvičny. Ve školní družině pracují kvalifikované vychovatelky, vychovatelé.

2. Charakteristika školní družiny

2.1 Co nabízí naše školní družina:

- Vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, prokládané odpočinkem, relaxací, výchovou a hrou.
- Zařazujeme do oddělení žáky různých věkových skupin - starší předávají dovednosti a zkušenosti mladším, všechny vedeme k tomu, aby respektovali a tolerovali jeden druhého.
- V rámci dopravní výchovy a první pomoci učíme žáky správně reagovat v běžných i výjimečných situacích, péči o své zdraví, znalost důležitých telefonních čísel a pravidel silničního provozu.
- U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, kamarádům a k přírodě.
- Vytváříme u žáků kladný vztah k práci své i druhých, vedeme je k dokončení započaté práce a k udržování pořádku.
- Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti, rozvíjíme schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Spolupracujeme s MŠ a zajišťujeme tak bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ a jejich spokojený pobyt v rámci ŠD.
- Pokládáme základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.

2.2 Materiální podmínky:

Školní družina ke své činnosti využívá pět samostatných tříd, které svým promyšleným uspořádáním a vybavením odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Herny mají jak pracovní tak odpočinkovou část, jsou vybaveny audiovizuální technikou. Dle potřeb a možností se zlepšují materiální podmínky ve ŠD, herna se průběžně doplňuje novým nábytkem, hračkami, hrami, pomůckami, materiálem pro výtvarné činnosti a sportovním vybavením.

2.3 Personální podmínky:

Všechny vychovatelky ŠD splňují předepsanou kvalifikaci, mají možnost se dále vzdělávat v akreditovaných kurzech či samostudiem. Jejich práce se zakládá na jasně vymezených a společně vytvořených pravidlech. Vychovatelky úzce spolupracují s učitelkami ZŠ a v případě jejich nemoci jsou schopny zajistit suplování na prvním stupni. Na přípravě akcí školní družiny /besídky, karnevaly, soutěže, exkurze, spaní ve ŠD, dětské dny/ se podílejí společně.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty:

Rodiče jsou informováni prostřednictvím webových stránek, notýsků, osobně /při předávání dětí/, v nutných případech i telefonicky. Rodiče aktivně spolupracují a pomáhají při společných akcích školní družiny. Při své práci vychovatelky úzce spolupracují s hercem, spisovatelem, scenáristou a autorem dětských pořadů Honzou Petrášem.

3. Cíle vzdělání

V plnění vytyčených cílů nám pomáhá ŠVP školní družiny, který navazuje na Školní vzdělávací program školy podle tematického celku základního vzdělávání Člověk a jeho svět. Je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v odděleních, s nímž pracují. V aktuálním složení žáků v odděleních je třeba zohledňovat a vhodným způsobem začleňovat ukrajinské žáky.

3.1 Klíčové kompetence:

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky využitelnými dovednostmi, vědomostmi, ale i postoji. Volnočasové aktivity slouží k rozvíjení a posilování těchto kompetencí:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence občanské a činnosti
6. kompetence pracovní a trávení volného času

4. Obsah vzdělávání

4.1 Vzdělávací a výchovné oblasti:

Člověk a jeho svět:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Téma	1. Místo, kde žijeme	Kompetence
Náš domov	Naše rodina – kreslíme rodiče, sourozence, prarodiče, modelujeme postavy.	3,4,5,6
	Vyprávíme si, jak trávíme volný čas, co kdo dělá v našich rodinách, jaké máme zájmy.	3,4,5
Škola, cesta do školy	Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny a jídelny.	1,2,6
	Pomáháme s výzdobou školní družiny, jídelny a herny.	1,3,6
	Pořádáme vycházky do okolí školy.	
	Učíme se udržovat pořádek ve ŠD, uklízíme hračky a své pracovní místo.	1,2,3,6
	V rámci dopravní výchovy si povídáme o cestě do školy a domů. Poznáváme dopravní značky, učíme se předpisy, slušnému chování v prostředcích MHD a soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1,2,3,5,6

Naše město	Ukazujeme si nejbližší cestu k důležitým budovám ve městě /pošta, poliklinika, knihovna, služebna policie/ Kreslíme naše město a okolí. Učíme se předcházet nepříjemným situacím/ztratil jsem se, zabloudil, něco hledám/ a tyto situace řešit. Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1,2,3,4,5 1,3,4 1,2,4,5,6 1,3
Za humny	Vycházky do blízkého i vzdáleného okolí. Vytváření krajiny z přírodních materiálů/větvičky, kamínky, písek/. Učíme se práci s mapou, topografické značky, určování světových stran.	2,3,5,6 1,2,3,6
Tradice našeho města	Na vycházkách se seznamujeme s historickými památkami města /radnice, kostel, brány/. Seznamujeme se s pověstmi našeho regionu. Vyrábíme masopustní masky, pořádáme karnevaly. Vzpomínáme lidové zvyky a obyčeje.	1,3,6 1,3 1,2,6 1,3,6

Téma	2. Lidé kolem nás	Kompetence
Rodina	Vyprávíme si o naší rodině, vztazích mezi členy rodiny, rozlišujeme blízké a vzdálené příbuzenské vztahy. Předvádíme povolání našich rodičů – pantomima. Malujeme, co dělají rodiče v práci.	3,4,6 4,6 4,6
Kamarádi	Můj nejlepší kamarád – portrét. Poznáváme se po hlasu, hmatu – hra. Hrajeme seznamovací hry. Učíme se vzájemné pomoci, toleranci, ohleduplnosti, rozlišujeme dobré a špatné vlastnosti. Diskutujeme o lhostejnosti, vandalismu a jeho důsledcích.	1,3,4 1,3,5 1,3,5,6 1,2,3,4,5 2,5,6
Naše svátky a oslavy	Sledujeme kalendář, přejeme oslavencům. Vyprávíme si o adventu. Vyrábíme masky Mikuláše, čerta a anděla Připravujeme vánoční výzdobu ŠD, vyrábíme přáníčka, dárky a ozdoby. Čteme a vyprávíme si o vánočních zvycích, některé vyzkoušíme. Pořádáme vánoční besídky a posezení u stromčku, zpíváme koledy, vnímáme atmosféru Vánoc. Den dětí - starší děti pomáhají s přípravou soutěží a disciplín, podílejí se na organizaci. Den matek – vyrábíme pro maminky drobné dárky a přáníčka. Zamýšlíme se nad tím, co pro nás maminka znamená. Vyhodnocujeme nejhezčí obrázek maminky. Vyprávíme si o zvycích spojených s jarem, malujeme kraslice, zdobíme prostory ŠD, učíme se velikonoční koledy.	1,3,4 1,3 3,4,6 1,2,6 1,3 1,2,3,4,5,6 3,4,5,6 3,4,6 1,3,6
Karneval	Vyrábíme masky, škrabošky a pozvánky na karneval. Učíme se tanečky, vymýšlíme hry a soutěže. Kreslíme zážitky z karnevalu.	3,6 1,3,6 3,4

Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme si znevýhodnění některých lidí – tělesná a mentální postižení, nevidomí, neslyšící.	1,2,3,6
	Hrajeme si na nevidomého, zkoušíme odezírat, malujeme jinou rukou, cvičíme hmat a čich, určujeme poslepu předměty.	1,2,3,4,5,6
	Čteme si pohádky z různých zemí světa. Porovnáváme zvyky a tradice jednotlivých zemí, oslavy svátků apod.	1,3,4,5,6
Jak se správně chovat	Učíme se zdravít, děkovat, poprosit, omluvit se aj.	3,4
	Ve ŠJ dodržujeme zásady správného stolování, dodržujeme základní hygienické návyky.	1,3
	Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do místnosti, procvičujeme modelové situace - chování v dopravních prostředcích, v divadle, kině a na koncertě.	1,2,3,4

Téma	3. Lidé a čas	Kompetence
Denní režim	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, o čase a jeho správném využití, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1,2,3,6
	Pravidelně besedujeme o tom, jak trávíme víkend, prázdniny a kreslíme, co jsme zažili.	2,3,4,5,6
	Hrajeme hry na procvičení pozornosti, postřehu, paměti, odhadujeme čas.	1,3,5
	Rozlišujeme jednotlivá roční období, měsíce, týdny a dny.	1,2,3
	Využíváme počítač k získávání informací, hrajeme kvízy, luštíme hlavolamy.	1,5
Jak se dříve bydlelo a žilo	Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích, bez světla, energie, WC, zmiňujeme starou kuchyni, brnění, krinolínu. Plánujeme výlet na hrad nebo zámek.	1,2,3,6
	Přemýšlíme, jak lidé dříve trávili volný čas, srovnáváme věci staré a nové.	1,2,6
	Na vycházkách sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy v našem městě.	1,3,5

Téma	4. Rozmanitost přírody	Kompetence
Příroda kolem nás	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě v průběhu roku, upevňujeme si při tom pravidla chování v přírodě.	3,5,6
	Stavíme z přírodních materiálů /domečky, zvířátka, strašidla/.	2,5,6
	Učíme se poznávat ptáky, stromy, květiny.	1,2,4
	Pěstujeme pokojové květiny, pečujeme o ně.	1,2,6
	Jak se budí semínko – zkoušíme naklíčit hrách, obilí.	2,6
	Hrajeme pexesa s náměty zvířat a rostlin.	1,2,4
	Zhotovujeme „šperky“ z přírodnin.	1,2,6

Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířátkách, učíme se o ně správně pečovat. Kreslíme domácí mazlíčky.	1,6 2,4,6
Roční období	Sledujeme změny v přírodě v průběhu kalendářního roku. Čteme o přírodních úkazech, pranostikách a uvažujeme o jejich smyslu. Jaro – malujeme první květiny, sbíráme léčivé rostliny, pozorujeme zvířátka. Podzim – zamykáme les na zimu / malujeme a vyrábíme klíč/. Zima – vyrábíme krmítka, pozorujeme stopy zvířat ve sněhu.	1,2 1,2,3 1,3,6 1,3,6 1,6
Chráníme si své životní prostředí	Třídíme odpad do jednotlivých kontejnerů. Sledujeme pořádek a úpravu okolí školy. Besedujeme o tom, jak člověk prospívá a škodí přírodě.	1,5,6 1,3,5 1,4,5,6

Téma	5. Člověk a jeho zdraví	Kompetence
Naše tělo	Umíme pojmenovat části těla, některé orgány, kosti - soutěžíme v kvízu na toto téma. Hledáme nové informace v encyklopediích o lidském těle. Malujeme postavu, zkoušíme umístit správně některé orgány v těle.	1,2,3 1,2,3 1,2,4,6
Péče o naše zdraví	Vyprávíme si o zdravém životním stylu, významu otužování, správném oblékání v jednotlivých ročních obdobích. Učíme se odpočívat a relaxovat. Dodržujeme pravidla bezpečného chování, seznamujeme se s družinovým řádem. Utváříme si zdravé stravovací návyky, sestavujeme vhodný jídelníček /koláž, kreslení/.	1,6 5,6 1,3 1,6
První pomoc	V rámci výuky první pomoci se učíme ošetřit drobná poranění, předcházet úrazům, přivolat pomoc, pečovat o svůj chrup a bezpečnému chování.	1,2,3,5
Sportujeme	Denně chodíme na školní zahradu nebo hřiště. Po sportovních soutěžích relaxujeme při klidových hrách. Při vycházkách využíváme a překonáváme přírodní překážky. Učíme se pravidla různých her, hrajeme „fair play“. Kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky, provozujeme zimní sporty a hry na sněhu. Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	5,6 6 5,6 1,2,4,5 3,6 1,6

5. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním a žáků mimořádně nadaných

Zájmové vzdělávání ve ŠD nabízí významný prostor pro integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace těchto dětí probíhá individuální formou, tj. začleněním jednoho nebo více dětí do zájmových činností a aktivit. Při práci s těmito dětmi vycházíme ze závěru vyšetření školských poradenských zařízení a spolupracujeme se zákonnými zástupci žáků.

Pro rozvoj mimořádně nadaných žáků vytváří ŠD aktivity v oblastech rozumových, pohybových a tvůrčích. Děti dosahující mimořádné úrovně mohou být také zařazeni do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám.

6. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí ve školní družině

Je zahrnuta ve vnitřním řádu školní družiny.

Žáci jsou s vnitřním řádem ŠD seznámeni vychovatelkou vždy první den docházky, rodiče prostřednictvím notýsku. Vychovatelka dbá na to, aby byli dodatečně poučeni žáci, kteří chyběli, nebo přistoupili v průběhu školního roku.

7. Popis ekonomických podmínek

Ve školní družině se vybírá příspěvek. Výše úplaty je stanovena po dohodě se zřizovatelem a řídí se Směrnicí o úplatě ve ŠD. Vybrané peníze se využívají na nákup pracovně technického materiálu, výtvarných potřeb, hraček, stolních her a odměn pro děti.

8. Hodnocení a evaluace

Vedení školy průběžně kontroluje prostředí školní družiny a výsledky projednává na provozních poradách.

Hospitační činnost provádí podle plánu a dle aktuální potřeby při nejrůznějších aktivitách.

Na spokojenost s provozem školní družiny jsou při náhodných setkáních a třídních schůzkách dotazováni i rodiče dětí. Všechny zjištěné skutečnosti slouží jako zpětná vazba pro zlepšení práce celé školní družiny.

9. Plánované záměry

Výchova a vzdělání:

Další sebevzdělávání vychovatelek, využití nových poznatků v praxi, uplatňování nové metody a formy práce.

Nabídka pestré činnosti a dostatek pohybových aktivit pro děti.

Propagace:

Výraznější prezentace výsledků práce celé ŠD i jednotlivých oddělení – nástěnky, chodby, webové stránky školy.

Materiální zabezpečení:

Obnova hraček, her, sportovních potřeb a pomůcek na výtvarné a pracovní činnosti.

Hradec Králové 1. 9. 2022

.....
Mgr. Milan Kučera
ředitel ZŠ